

91093416-3	02/08/2024	הארץ - גלריה	עמוד 55	1	9.38x14.5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

הנבחרים

ארבעה ספרים חדשים

מאיה בקר

תיבת נוח ישראל זננויל
 תירגם מאנגלית:
 עודד וולקשטיין.
 הוצאת תשע
 נשמות, 92 עמודים,
 69 שקלים

תגומים לעברית של הספרון הזה התפרסמו כאן כבר בשנות ה-40 וה-60, ומאז נשכח ונונח. ואין כמו תרגום של עודד וולקשטיין כדי להפיח חיים מחודשים בסיפור הקומיטרגי שכתב ב-1899 הסופר היהודי-הבריטי ישראל זננויל, מתומכיו של הרצל – סיפור המבוסס על חזונו האמיתי של פנטזיונר אמריקאי שביקש להקים באי גרנד איילנד בארצות הברית מדינה ליהודים בשם ארט. גיבור הסיפור, פלוני מהעיר פרנקפורט, נתקל בכרוז על דלת בית הכנסת: "הנה כי כן אנוכי, מרדכי מגואל נוח... קורא בואת ליהודי העולם כולו וזאת על מנת להודיעם כי מקלט ערוך ומוכן מוצע להם בואת, וכי במקלט האמור בזה מוזמנים להם השלום, הרווחה והאושר אשר חלקם בהם נתקפח בעקבות מחד-ליהן הנשנים של ממשלות עידנים-עברו". בניגוד לשאר יהודי העיר, הלועגים להצעה המופרכת, הגיבור נשבה מיד בקסמה של ההבטחה. ומכיוון ש"מאמציו של פלוני לגבש

תבורת צליינים שתשים פעמיה לירושלים החדשה לא דבר מלבד כאב לב" – הפליג לבדו מערבה לפגוש את היום ולבחון את השטח. "אלפים בדמותך עתידים למלט את נפשם ממשטרי העריצות הנרקבים של אירופה אל הרפובליקה החופשית הגדולה שאנהיג", מבטיח לו נוח, שיכור מוקוטייל של ציונות ומגלומניה. אלא שהשבועות נוקפים, ואיש מלבד פלוני אינו מגיע. גם לא המנהיג המיועד. סצינת הנחת אבן הפינה של ארט, שנוכחים בה מוכירו האישי של נוח וכמה אינדיאנים, נראית כמו לקוחה מספר של קישון. "וכך חי לו פלוני בבחינת רובינון קרווז של העידן החדש", בודד ורעב על אי נידח, עד שסירה נושאת אליו מסר מטלטל מן האדון: "אני בא לידי הכרה שתקותנו היחידה היא פלשתניה. ציון לבדה תמשוך את היהודים כמגנט". זננויל מוביל בשנינות את הסיפור עד סופו המר של פלוני, שאחריתו מתחרה רק בוו של מדינת היהודים האמיתית.